

KAMER EIST ONDERZOEK NAAR MISBRUIK JEHOVA'S GETUIGEN

Als de Jehovah's Getuigen zelf geen onderzoek willen doen naar seksueel misbruik, moet de overheid dat doen. Alle partijen van de Tweede Kamer stemden onlangs in met een voorstel van SP'er Michiel van Nispen. In de aangenomen motie verzoeken zij het kabinet het heft in eigen hand te nemen. Een dringend verzoek van minister Sander Dekker voor rechtsbescherming om een onderzoek in te stellen, wees het bestuur van de Jehovah's Getuigen eerder af. Het gaat volgens hen om enkele gevallen en hun eigen interne rechtspraak zou kinderen afdoende beschermen.

Inmiddels heeft Reclaimed voices, de stichting voor slachtoffers, zo'n driehonderd meldingen van misbruik binnen. Gezien dit grote aantal en de gesloten cultuur van de religieuze organisatie, wil de Kamer toch een onderzoek instellen naar de verhalen van slachtoffers en een eventueel patroon daarin. De Kamer is bang, aldus de motie, dat de gesloten cultuur bij de Jehovah's Getuigen ervoor zorgt dat slachtoffers geen aangifte doen. Ook willen zij dat het kabinet een analyse maakt van eerdere onderzoeken naar misbruik bij de Jehovah's Getuigen.

De conclusie van een speciale Australische onderzoekscommissie was twee jaar geleden dat kinderen bij het getuigen onvoldoende worden beschermd en dat de organisatie niet adequaat omgaat met beschuldigingen.

Bron: Trouw

'ALS KIND BEN IK MISBRUIKT DOOR EEN OUDERLING'

Wendy (48) groeide op als Jehovah's getuige. Als kind werd zij zes jaar lang seksueel misbruikt door een ouderling van de geloofsgemeenschap. **"Het zou mijn schuld zijn. Hoe kon dat? Ik was pas vijf."**

Jarenlang zweeg Wendy over wat haar tussen haar vijfde en elfde jaar is overkomen. In de jaren zeventig werd ze seksueel misbruikt door een ouderling van de Jehovah's Getuigen. Het maakte haar jeugd kapot en ook nu nog ondervindt ze dagelijks de gevolgen van die traumatische ervaringen.

"Doordat ik ben geboren als Jehovah's getuige, stond mijn jeugd in het teken van het geloof. Al is het in mijn ogen eigenlijk geen geloof. Je kunt het beter een sekte noemen. Drie keer per week gingen we als gezin naar bijeenkomsten waar bijbelverhalen werden voorgelezen. Altijd moesten mijn broer, zus en ik mee. We mochten bijna niets. We vierden geen Sinterklaas, geen Kerstmis en geen verjaardagen. Op zondag mocht onze kleding niet vies worden en bepaalde programma's op tv mochten we niet kijken. Ook moesten vrouwen en kinderen altijd gehoorzaam en volgbaar zijn. Ik had soms rode striemen op mijn rug van de slaag, als ik een keer niet

goed had geluisterd. En mijn moeder kon hard knijpen. Er was weinig liefde in ons gezin en praten deden we erg weinig. Achteraf gezien werden we gekleineerd en geestelijk mishandeld in naam van dat geloof. Het doel van al die regels was dat je in het paradijs terecht zou komen. Ik groeide op met totaal andere waarden en normen dan andere kinderen van mijn leeftijd. Op school werd ik gepest, omdat mijn ouders bij de Jehovah's zaten. Maar dat was niet het ergste..."

Varkensstal

Wendy's ouders gingen in die tijd regelmatig op bezoek bij een ouderling van de Jehovah's

'MIJN MOEDER HAD ONRAAD GEROKEN, MAAR BRACHT MIJ TÓCH NAAR DIE MAN OM TE LOGEREN. ONBEGRIJPELIJK.'

gemeenschap van Jehovah's Getuigen gestapt. Ze hebben nooit verteld wat de reden was, maar ik denk dat het iets te maken had met die ouderling. Mogelijk wisten ze dat hij dingen deed die niet deugden. Toch gingen mijn ouders terug naar de Jehovah's, omdat ze in de gewone maatschappij geen aansluiting konden vinden. Als je uit de gemeenschap stapt, betekent dat dat je verstoten wordt en meteen al je vrienden en kennissen verliest. Kennelijk wilden zij die toch niet kwijt."

Klap in gezicht

Toen Wendy zestien jaar was, vertelde haar moeder dat de ouderling dood was. "Mooi, ik zal de aarde goed aanstampen", heb ik geantwoord. 'O, jij dus ook', zei ze doodleuk. Ze vertelde dat hij zeker vijftig kinderen seksueel misbruikt had, onder wie ook zijn eigen kinderen, kleinkinderen en mijn zus. Het voelde als een klap in mijn gezicht. Mijn moeder had dus al

'EEN GELOOF?
JE KUNT HET BETER
EEN SEKTE NOEMEN'

die tijd al onraad geroken, maar bracht mij tóch naar die man om te logeren. Daar begreep ik niets van. Hoe kon ze dat doen? Ik ben het huis uit gevlucht en wilde >

Getuigen. Ouderlingen leiden de gemeente, zorgen voor de gelovigen door persoonlijke gesprekken met ze te voeren en begeleiden ze in hun geloof. "Mijn ouders vonden het heel belangrijk deze ouderling vaak te ontmoeten. Terwijl zij daar op zondag koffiedronken, nam de ouderling mij mee naar zijn varkensstal. Zogenaamd om naar de varkens te kijken en te helpen met voeren. Maar van voeren kwam niets terecht. Hij misbruikte mij, terwijl mijn ouders met zijn vrouw zaten te praten. Mijn ouders brachten mijn broer, zus en mij ook geregeld naar hem toe om te logeren. Zodra ik in bed lag, kwam hij naar mij toe en dan gebeurde het weer. Soms sliep ik alleen op een kamer, maar vaker samen met mijn zusje. Ook zij werd misbruikt. Het was al een oude, grijze man. Opa van meerdere kleinkinderen. Volgens mij heeft zijn vrouw ervan geweten.

Ze riep weleens naar boven en vroeg wat hij aan het doen was. Dan antwoordde hij dat hij zo naar beneden kwam. Het was keer op keer vreselijk. Ik was zo bang, maar durfde niemand iets te vertellen. Ik onderging alles stilzwijgend, omdat hij me bedreigde. Als ik iets zou vertellen, zouden er vreselijke dingen gebeuren. Bovendien liet hij me merken dat het mijn schuld was, dat ik het zélf had veroorzaakt. Alleen mijn zusje wist ervan. Met haar sprak ik er af en toe over, tegenover onze ouders zwegen we. Mijn ouders zijn tijdens mijn tienerjaren enkele jaren uit de

niets meer met het geloof te maken hebben. Dan maar alles kwijt. Voor mij was de maat vol. Overstuur ging ik naar een kennis. Die bood mij een kamer aan, zodat ik niet terug hoefde naar mijn ouders.”

Nadat Wendy zich had losgemaakt van de Jehovah's, sprak ze met niemand over haar jeugd. “Ik schaamde me. Jehovah's staan

‘DOOR DIE NARE ERVARINGEN IN MIJN JONGE JAREN BEN IK NU ALTIJD OP MIJN HOEDE’

bekend als ‘die mensen met die voet tussen de deur’. Ik wilde niet dat iemand zou weten dat ik daar ook ooit toe behoorde. Met weerzin keek ik op die tijd terug. Tegenover de buitenwereld verkondigden Jehovah's vrede en liefde, maar ik wist dat er niets van waar was.” Na een halfjaar zocht Wendy weer contact met haar ouders. “Dat deed ik vanuit een soort loyaliteit. Uiteindelijk bleven ze toch mijn ouders. Ik heb gezegd dat ze me niet moesten lastigvallen met hun geloof, dat we het nooit eens zouden worden, maar dat ik het toch wilde bijleggen. Daar stemden zij mee in. Mijn broer en zus dachten daar anders over. Zij hebben tot op de dag van vandaag elk contact met mijn ouders verbroken en zijn vertrokken toen zij meerderjarig waren.”

Hond als slaapmaatje

Het seksueel misbruik heeft een enorme invloed op Wendy's leven gehad. “Ik weet niet hoe het zou zijn gelopen als ik normaal was opgegroeid, maar ik heb er veel problemen van ondervonden. Nog elke nacht slaap ik slecht. Mijn hond Jip ligt altijd bij me, omdat ik me dan veiliger voel. Als ik voor mijn werk als hondentrainer naar het buitenland moet, gaat hij altijd mee als slaapmaatje. Bij een dier weet je waar je aan toe bent. *What you see is what you get*. Bij een mens weet je nooit wat er achter een glimlach zit. Ik ben op mijn hoede. Dat komt doordat ik met die nare ervaring in mijn jonge jaren nooit bij mijn eigen ouders terecht kon. Het gaf me een heel onveilig gevoel.

Ik heb ook veel concentratieproblemen gehad, waardoor ik moeite had een opleiding te volgen. Uiteindelijk heb ik wel een studie afgemaakt, maar eenvoudig was het niet. Mijn relaties liepen stuk, omdat ik bang werd als het te dichtbij kwam. Gelukkig is dat later goedgekomen. Ik ben gelukkig getrouwd en heb twee zoons van elf en dertien jaar. Mijn man weet van mijn verleden. Toen mijn man en ik kinderen kregen, was ik blij dat ze jongens waren. De kans leek kleiner dat hen hetzelfde zou overkomen. Desondanks hield ik ze altijd goed in de gaten.

Toen mijn zoon vijf jaar was, dacht ik wel eens: hoe kun je nu aan zo'n jongetje zitten? En ook: hoe kan het ooit aan mij hebben gelegen? Ik heb er nooit voor gekozen om op te groeien in die sekte. Toch heb ik altijd geleefd met het gevoel dat het mijn schuld was. Dat werd me voorgehouden. Maar was ik wel schuldig? En hoe hadden mijn ouders kunnen toestaan dat dit gebeurde? Nu ik zelf kinderen heb, is dat nog moeilijker te begrijpen. Ik vecht als een leeuw voor mijn kinderen.”

Berouw

“Mijn vader, die inmiddels is overleden, is altijd ontzettend lief geweest voor mijn zoons. Soms heb ik het idee dat hij berouw had en op die manier een beetje goed wilde maken wat mij was overkomen. Mijn moeder verblijft in een verpleeghuis en is nog steeds Jehovah's Getuige. Over het misbruik heeft ze nooit meer iets gezegd. Het is niet mogelijk er met haar over te praten.”

'TEGENOVER DE BUITENWERELD VERKONDIGDEN JEHOVAH'S VREDE EN LIEFDE, MAAR IK WIST DAT ER NIETS VAN WAAR WAS.'

Vorig jaar las Wendy in de krant over seksueel misbruik bij Jehovah's Getuigen. Frank Huiting deed zijn verhaal in dagblad Trouw. Het verhaal was onderdeel van een serie artikelen over het interne rechtssysteem waarmee de Jehovah's Getuigen misbruik afhandelen. Beschuldigingen van seksueel misbruik van minderjarigen wordt via een eigen rechtbank afgehandeld. Het oordeel is over het algemeen mild: de zwaarste straf is uitsluiting uit de kerk. De kwesties worden zelden gemeld bij de politie. Huiting richtte eind vorig jaar de stichting Reclaimed voices op. De stichting heeft als doel het beleid van de Jehova's Getuigen aan te kaarten en slachtoffers te ondersteunen. Inmiddels zijn er zo'n driehonderd meldingen van misbruik bij de stichting binnengekomen. Een golf van woede overspoelde Wendy toen ze las dat het seksueel misbruik op zo'n grote schaal had plaatsgevonden en misschien nog steeds gaande was. Niet alleen in de gemeente Aalten, waar zij opgroeide, maar overal in Nederland en ook uit Engeland en Australië kwamen meldingen binnen. "Ik werd enorm boos. Dit moet écht stoppen. Ik ben ervan overtuigd dat die driehonderd slachtoffers nog maar het topje van de ijsberg zijn."

Zelf uitgelokt

Ook de overheid kwam in actie. Minister Sander Dekker verzocht de Jehovah's Getuigen dringend om een onderzoek in te stellen. Dat verzoek wezen zij af. Volgens hen ging het slechts om enkele gevallen en zou hun eigen interne rechtspraak de kinderen afdoende beschermen. Daar denkt Wendy heel anders over. "Dat interne rechtssysteem zal nooit in het voordeel van het slachtoffer beslissen. Om te beginnen moet er binnen het rechtssysteem van de Jehovah's altijd een tweede getuige zijn. Dat is bij seksueel misbruik niet mogelijk. En de rechter kan iedereen zijn die

ouderling is; niet iemand die thuis is in de rechtspraak. De slachtoffers krijgen bovendien vaak automatisch de schuld. De kinderen zouden te uitdagend gekleed zijn of het zelf hebben uitgelokt, hoorde ik Jehovah's daarover zeggen. Door dat interne rechtssysteem is de gemeenschap van Jehovah's Getuigen een paradijs voor pedo's en seksueel gestoorden."

Sterk genoeg

Nadat het nieuws over het seksueel misbruik bekend werd, wilde Wendy niet meer zwijgen. Ze schreef een brief aan Reclaimed voices waarin ze vertelde over haar ervaring. "Na al die jaren voelde ik mij sterk genoeg om ermee naar buiten te komen. Sinds het misbruik zo in het nieuws is, praat ik er vaker over met mijn zus. In onze kindertijd hebben we dat ook weleens gedaan, maar daarna een poos niet. We gingen er zo verschillend mee om. Zij schoot snel in de emotie, terwijl ik me daarvan probeerde af te sluiten. Hierdoor sprak ik er liever niet over. Dat doen we nu wel." Deze zomer werd bekend dat de Kamer een onderzoek eist naar het misbruik bij Jehovah's Getuigen, aangezien zij dat zelf niet willen doen. Wendy hoopt dat dat iets oplevert. "Jehovah's Getuigen beweren glashard dat het bij hen niet voorkomt. Dat verbaast me niets. Ze wegen

problemen onder het vloerkleed. Ook ik ben ermee opgevoed dat je de vuile was niet buiten hangt. Ik maak me grote zorgen om de kinderen die nu nog bij de Jehovah's zitten en mogelijk misbruikt worden. We moeten voorkomen dat dit door kan gaan en er nog meer kinderen kapotgemaakt worden. Daders moeten worden opgepakt. Het gaat om een strafbaar feit! Helaas kan ik zelf geen aangifte meer doen, omdat de man die mij misbruikte al is overleden. Dat vind ik heel jammer, want hij had hiervoor beslist gestraft moeten worden."

Verhaal vertellen

Inmiddels weten veel meer mensen, onder wie ook klanten van Wendy's hondenschool, van haar verleden. "Ze hebben gezien dat ik de Facebookpagina van Reclaimed voices heb geliket. Toen heb ik ze verteld wat mij is overkomen. Ik heb getwijfeld of ik met een foto in Vriendin wilde, maar al gauw dacht ik: waarom eigenlijk niet? Ik ben niet schuldig. Ik hoef me nergens voor te schamen. Wie zich moet schamen is de dader! Voor mij is het 't belangrijkste dat dit ophoudt. Ik hoop dat ik met mijn verhaal andere slachtoffers over de streep kan trekken om, desnoods anoniem, te vertellen wat ze hebben meegemaakt. Ik weet hoe lastig dat is, zeker als je nog bij de Jehovah's Getuigen zit. Als je het vertelt, word je verstoten uit de gemeenschap en raak je alles kwijt. Toch zou ik dringend willen aanraden: spreek je uit, kom er voor uit! Hoe meer mensen dit doen, hoe groter de kans dat er iets aan gedaan kan worden."

TEKST: MARCOLES DE MOOR; FOTO: STRUUD HOORNSTRALIA VISAGIE WIFMA SCHOLTE